

Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XX

Records of interesting and new plants in the South Bohemian flora XX

Martin Lepší⁽¹⁾ • Petr Lepší⁽²⁾ (red.)

Věnováno památce Václava Chána

Abstract: *Pilosella ziziana* and *Sagina apetala* subsp. *apetala* are reported from South Bohemia for the first time. New localities of rare native or rare alien taxa of the South Bohemian flora are reported and described: *Amaranthus blitum* subsp. *blitum*, *Anemone ranunculoides*, *Bidens ferulifolius*, *Carex otomana*, *C. pseudocyperus*, *Corydalis cava* subsp. *cava*, *Gagea villosa*, *Galium valdepilosum*, *Hieracium bifidum*, *H. levicaule*, *Juncus alpinoarticulatus*, *Littorella uniflora*, *Montia arvensis*, *Muscari comosum*, *Pilosella piloselloides* subsp. *praealta*, *Pyrola rotundifolia* subsp. *rotundifolia*, *Salix myrtilloides*, *Thelypteris palustris*, *Vaccinium microcarpum*, *Viscum album* subsp. *album*. Regional distribution or known localities of *Campanula cervicaria*, *Corallorhiza trifida*, *Cypripedium calceolus*, *Nymphoides peltata*, *Pilosella norrliniiformis*, *Sagina saginoides*, *Trifolium rubens* are updated or supplemented here.

Key words: Czech Republic, floristic records.

Abstrakt: V příspěvku jsou publikovány první záznamy o výskytu *Pilosella ziziana* a *Sagina apetala* subsp. *apetala* v jižní části Čech. Dále jsou zveřejněny nové nebo ověřené lokality taxonů *Amaranthus blitum* subsp. *blitum*, *Anemone ranunculoides*, *Bidens ferulifolius*, *Carex otomana*, *C. pseudocyperus*, *Corydalis cava* subsp. *cava*, *Gagea villosa*, *Galium valdepilosum*, *Hieracium bifidum*, *H. levicaule*, *Juncus alpinoarticulatus*, *Littorella uniflora*, *Montia arvensis*, *Muscari comosum*, *Pilosella piloselloides* subsp. *praealta*, *Pyrola rotundifolia* subsp. *rotundifolia*, *Salix myrtilloides*, *Thelypteris palustris*, *Vaccinium microcarpum*, *Viscum album* subsp. *album*. K druhům *Campanula cervicaria*, *Corallorhiza trifida*, *Cypripedium calceolus*, *Nymphoides peltata*, *Pilosella norrliniiformis*, *Sagina saginoides*, *Trifolium rubens* jsou uvedeny upřesnění a aktualizace již dříve publikovaných lokalit nebo je doplněno jejich rozšíření.

Klíčová slova: Česká republika, floristické záznamy.

1) Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, Dukelská 1, CZ – 370 51 České Budějovice,
e-mail: lepsi@muzeumcb.cz

2) Správa CHKO Blanský les a KS České Budějovice, Vyšný 59, CZ – 381 01 Český Krumlov,
e-mail: plepsi@seznam.cz

Úvod

Jubilejní 20. díl floristického seriálu přináší několik změn v náplni a struktuře jednotlivých floristických příspěvků. V první řadě jsme se rozhodli zestručnit úvodní pasáže, které původně u každého druhu uváděly podrobnou charakteristiku celkového areálu, rozšíření v České republice, ekologie a fytoocenologické vazby. Domníváme se, že tyto informace je vhodnější uvádět pouze v případech, kdy přímo slouží k vysvětlení významu publikované lokality, popř. pro zasazení nálezu do celkového kontextu. Nicméně necháváme na zvážení autorů, jak podrobné informace o komentovaných druzích uvedou. Velkou pozornost bychom tradičně chtěli věnovat popisu lokality a uvedení nálezu do regionálních geografických či historických souvislostí. Chtěli bychom docílit především toho, aby čtenář nemusel pro pochopení významu nálezu dodatečně vyhledávat v literatuře.

Další inovace souvisí s vydáním Červené knihy květeny jižní části Čech v loňském roce (Lepší et al. 2013, dále jen Červená kniha). Rádi bychom prostřednictvím tohoto seriálu Červenou knihu doplňovali a aktualizovali, ať již o nálezy nové, nebo o záznamy již publikované, ale v Červené knize nedopatřením opominuté. Zveřejňovány budou všechny nové lokality C1, A1–A2 a D1 taxonů, výjimečně z opodstatněných důvodů i lokality méně ohrožených taxonů. U rostlin kategorií C2–C4, D2 budou publikovány pouze prvotní záznamy pro fytochorion. Beze změny zůstává publikování lokalit vzácných neofytů, které byly v jihočeském regionu nalezeny poprvé či na několika málo lokalitách. S doplňováním Červené knihy souvisí také zavedení nové rubriky pod nadpisem každého příspěvku, která čtenáře upozorní na aktuální ohrožení druhu v regionu a zároveň zkráceně informuje o náplni či významu nálezu.

Rok 2013 přinesl opět velké množství překvapivých nálezů na území jihočeského regionu. Mezi nejvýznamnější události patří ověření výskytu druhů *Montia arvensis* na Třeboňsku a *Salix myrtilloides* na Šumavě. Oba druhy byly považovány za vyhynulé taxony jižní části Čech, druh *Montia arvensis* byl veden jako vyhynulý dokonce v celé České republice. Objevením druhu *Pilosella ziziana* na dvou lokalitách na Prachaticku se jihočeská flóra obohacuje o nový kriticky ohrožený taxon. Z nepůvodních druhů nalezených v jihočeském regionu stojí za vyzdvižení především první novodobý záznam taxonu *Sagina apetala* v České republice. Významné jsou rovněž zde publikované podrobné informace o nálezu *Pilosella norrliniiformis*, který je nedávno objeveným druhem pro Českou republiku (Paulič & Chrtěk in Lepší et al. 2013), na Sušicko-horažďovických vápencích. Mimo výše uvedené taxony je tradičně v letošním čísle publikována řada nových lokalit regionálně kriticky ohrožených taxonů a doplněno je rozšíření několika taxonů s nižší kategorií ohrožení.

Metodika

Vymezení zájmové oblasti – „jižní část Čech“ – je převzato z práce Lepší et al. (2013). Nomenklatura taxonů je sjednocena podle práce Danihelka et al. (2012), Kučera & Váňa (2005) a nomenklatura syntaxonů podle Chytrý et al. (2010). Pokud se taxony, resp. syntaxony ve výše uvedených pracích nevyskytují, jsou za názvy uvedeni autoři popisů. Lokality jsou zařazeny do fytochorionů (Skalický in Hejný & Slavík 1988) a následně přiřazeny k nejbližší obci, resp. osadě s uvedením příslušné obce v závorce podle práce Pruner & Míka (1996). Za nejbližším sídlem je v závorce uveden kód mapovacího pole o velikosti ¼ základního pole středoevropského síťového mapování (Ehrendorfer & Hamann 1965), ve kterém leží lokalita. Souřadnice lokalit jsou uvedeny v souřadnicovém systému WGS 84 a byly odečteny z přístroje GPS nebo z internetových map (www.mapy.cz nebo Google Earth). Pokud jsou uvedené nálezy dokladovány herbářovými položkami, je jejich

uložení označeno mezinárodní zkratkou příslušné veřejné sbírky podle práce Vozárová & Sutorý (2001). Za zkratkou CB následují evidenční čísla položek (pokud existují), pod kterým jsou uloženy v herbáři Jihočeského muzea v Českých Budějovicích. Zkratkou CBFS je označen herbář Přírodovědecké fakulty Jihočeské univerzity. Zkratkou „not.“ jsou označena pozorování, k nimž nebyla pořízena herbářová položka. Pro zapsání fytoecologických snímků byla použita rozšířená Braun-Blanquetova stupnice abundance a dominance (Westhoff & van der Maarel 1973). K dohledání některých údajů byla použita Chánova floristická kartotéka (<http://www.muzeumcb.cz/spolky-a-kluby/jihoceska-pobocka-cbs/>) a Databanka flóry České republiky (<http://florabase.cz/>).

***Amaranthus blitum* subsp. *blitum* – laskavec hrubozel pravý**

nový C2 druh pro fytochorion

Druh je v Evropě původní snad pouze ve Středozeří, zdomácnělý je však v teplejších oblastech celého kontinentu s výjimkou severu. Dále roste v teplých pásmech, zejména v tropech a subtropích Asie, Afriky, Ameriky. V Severní Americe, Austrálii a na Novém Zélandu je zavlečen. V České republice se vyskytuje roztroušeně v teplejších územích, jinde vzácněji. Roste na rudrálních a segetálních stanovištích ve vesnických i městských sídlištích a jejich okolí. Jedná se o teplobytný a nitrofilní druh (Tomšovic in Hejný & Slavík 1990). Na Strakonických vápencích nebyl dosud zaznamenán (Lepší in Lepší et al. 2013). Níže popsána nově nalezená lokalita má s vysokou pravděpodobností náhodný a přechodný charakter.

37f. Strakonické vápence, Osek (6649d): rumiště u křížku 250 m sz. od středu osady Petrovice, 49°19'24,5"N, 13°58'42,3"E (www.mapy.cz), 446 m n. m., ojedinele (leg. R. Paulič 1. 9. 2011 CB). Na lokalitě se laskavec hrubozel pravý vyskytoval společně s druhy *Atriplex patula*, *Ballota nigra*, *Chenopodium hybridum*, *Ch. rubrum*, *Euphorbia peplus*, *Potentilla reptans*, *Saponaria officinalis*, *Sonchus oleraceus* aj.

Radim Paulič

***Anemone ranunculoides* – sasanka pryskyřníkovitá**

nový C3 druh pro fytochorion

V jižní části Čech se druh vyskytuje roztroušeně, a to především v lužních, humózních nebo suťových lesích mimo horské oblasti (Douda in Lepší et al. 2013). Rozšíření sasanky pryskyřníkovité na Šumavě výstižně okomentoval Procházka (in Hadinec et al. 2005). Níže uvedená lokalita (i když na hranici s fytochorionem Chvalšinské Předšumaví) představuje teprve druhý prokázaný výskyt na celé Šumavě a zároveň první doložený údaj z Hornovltavské kotliny. Nelze zcela vyloučit, že lokalita vznikla až po vybudování vodní nádrže Lipno, resp. umělým vytvořením břehového porostu kolem tohoto vodního díla.

88g. Hornovltavská kotlina, Hůrka (u Horní Plané) (7250c): ca 380 m sev. od vrchu „Hůrka“ (735,9 m), v druhově bohatém podrostu olšiny tvořící břehový porost údolní nádrže Lipno, 48°44'47,0"N, 14°04'36,4"E (www.mapy.cz), ca 725 m n. m., 10 kvetoucích a několik sterilních rostlin spolu s *Ficaria verna* subsp. *verna* (not. J. Majer 27. 4. 2010, leg. D. Půbal 28. 4. 2010 herb. Půbal).

David Půbal

***Bidens ferulifolius* – dvouzubec prutolistý**

nové lokality vzácného neofytního druhu

Druh pochází z Mexika a Arizony a v České republice se běžně pěstuje jako letnička pro výzdobu oken a balkonů (Štěpánková in Slavík & Štěpánková 2004). Příležitostně a pouze přechodně

zplaňuje, neboť nepřezívá zimu. Doposud byl zaznamenán zplanělý v Mladé Boleslavi, Náchodě, Jablonci nad Nisou, Praze a Bechyni. V ČR je jako adventivní rostlina registrován teprve od roku 2006 (Pyšek et al. 2012).

37e. Volyňské Předšumaví, Střelské Hoštice (6748b): na okraji silnice pod kostelem sv. Martina v jižní části obce, 49°17'46,9"N, 13°45'24,4"E (www.mapy.cz), 415 m n. m., několik desítek rostlin (leg. R. Paulič 14. 8. 2012 herb. Paulič). Dvouzubec byl zaznamenán pěstovaný na několika místech v obci a odtud patrně zplaněl.

38. Budějovická pánev, České Budějovice (7052b): v ulici U Lučního jezu, zapojený trávník mezi chodníkem a bytovým domem, 48°57'55,7"N, 14°27'50,4"E (www.mapy.cz), 390 m n. m., desítky sterilních i kvetoucích exemplářů roztroušeně v úseku ca 20 m dlouhém (leg. M. Lepší 21. 11. 2013 CB). Druh pravděpodobně zplaněl z balkonů obytného domu, pod kterými se nalézala lokalita. Jeho pěstování však nebylo v době nálezu v okolí lokality pozorováno.

Martin Lepší

***Campanula cervicaria* – zvonek hadincovitý**

ověření C1 druhu

Zvonek hadincovitý patří v současnosti mezi nejohroženější druhy České republiky, stejně je tomu i v jižní části Čech. V minulosti byl v jižní části Čech zaznamenán v Horním Pootaví, Prachatickém Předšumaví, Kaplickém meziohří, Novohradském podhůří, Středním Povltaví, na Českomoravské vrchovině, Šumavských pláních, v Boubínsko-stožecké hornatině, Trojmezenské hornatině a Hornovltavské kotlině (Lepší et al. 2013). Poslední lokalitou ověřenou naposledy v roce 2008 bylo okolí Turnerovy chaty u Srní (Paulič in Ekrt 2008). Z tohoto důvodu a ve snaze objevit či ověřit i jiné lokality byl druh v letech 2010–2011 zvolen tzv. „rostlinou roku“ a Jihočeská pobočka ČBS uspořádala několik exkurzí na jeho historické lokality. Lokalitu u Turnerovy chaty se podařilo ověřit a překvapivě, po více než sto letech byl druh znovunalezen i u zříceniny hradu Hus. Pro udržení druhu na obou lokalitách je nutné rozrušovat drn a vyřezávat náletové dřeviny. V případě lokality u Turnerovy chaty je nutná úzká spolupráce s majitelem objektu, aby lokalita nebyla zničena. Bohužel zvonek hadincovitý nebyl nalezen při poměrně intenzivním průzkumu historické lokality u Želnavy.

37h. Prachatické Předšumaví, Prachatice (7049b): zřícenina hradu Hus, náplav Blanice, 48°57'28,1"N, 13°55'47,2"E (www.mapy.cz), 720 m n. m., 21 rostlin s ukousnutou lodyhou a 30–40 sterilních růžic (leg. M. Štech et al. 2010 CB 79414). Fytocenologický snímek: plocha 25 m², sklon 0°, datum 6. 8. 2010, zapsali J. Janáková, P. Kúr, P. Leischner, M. Lepší, M. Lučanová, R. Paulič, D. Půbal, M. Štech. E₁ 30 %, E₀ 15 %. E₁: *Picea abies* 2a, *Betula pendula* 1, *Mycelis muralis* 1, *Pinus sylvestris* 1, *Populus tremula* 1, *Salix capraea* 1, *Silene dioica* 1, *Alnus incana* +, *Anthriscus sylvestris* +, *Arabidopsis halleri* +, *Campanula cervicaria* +, *C. patula* +, *Carex brizoides* +, *Deschampsia cespitosa* +, *Epilobium angustifolium* +, *Fragaria vesca* +, *Hieracium lachenalii* +, *H. murorum* +, *Holcus mollis* +, *Oxalis acetosella* +, *Rubus idaeus* +, *Taraxacum* sect. *Taraxacum* +, *Urtica dioica* +, *Valeriana excelsa* +, *Agrostis capillaris* r, *Alchemilla monticola* r, *Alchemilla* sp. r, *Epilobium obscurum* r, *Holcus lanatus* r, *Galium palustre* r, *Myosotis nemorosa* r, *M. sylvatica* r, *Ranunculus auricomus* agg. r, *Stachys sylvatica* r, *Thalictrum aquilegifolium* r, *Trifolium pratense* r, *Veronica chamaedrys* r, *Viola* sp. r.

88b. Šumavské pláně, Srní (6947a): Turnerova chata, narušený a drolící se svah a přilehlá navážka stržené zeminy, 3 ex., 49°04'56,4"N, 13°30'53,7"E (www.mapy.cz), 790 m n. m. (not. M. Štech et al. 2010).

Milan Štech & Petr Lepší

***Carex otomana* – ostřice Chabertova**

nový C1 druh pro fytochorion

Tento vzácný druh jihočeské flóry je známý pouze z Horního Pootaví, Chvalšinského a Česko-krumlovského Předšumaví a Svatotomášské hornatiny (Řepka & Lepší in Lepší et al. 2013). Zde uvedená lokalita doplňuje již známé výskyty v blízkosti údolí Vltavy a zároveň jde o první údaj pro fytochorion Křemžské hadce.

37k. Křemžské hadce, Zlatá Koruna (7152a): křoviny pod hrází (sev. od ní) koupaliště v záp. části obce, asi 0,5 km sv. od železniční stanice, 48°51'16,6"N, 14°21'20,4"E (www.mapy.cz), 520 m n. m., asi 5 trsů (leg. P. Koutecký 2. 7. 2013 CBFS, rev. R. Řepka).

Petr Koutecký

***Carex pseudocyperus* – ostřice nedošáchor**

nový C3 druh pro fytochorion

Ostřice nedošáchor je v jižní části Čech poměrně častá v nižších polohách, zejména v pánevních oblastech, kde vyhledává bažinné olšiny a rybníční okraje. Z oreofytika jsou známy pouze dvě lokality z Jihlavských vrchů. Ze Šumavy není druh uváděn (Grulich in Lepší et al. 2013), nicméně existuje starý sběr z Českých Žlebů (s. coll. 1908 KHMS; V. Grulich in verb. 2014). Nově nalezená lokalita je dalším dokladem o výskytu druhu na Šumavě.

88g. Hornovltavská kotlina, Černá v Pošumaví, (7250d): přírodní památka Olšina v Novolhotském lese, 48°42'56,1"N, 14°08'36,7"E (GPS), 750 m n. m., přes 50 trsů (leg. J. Janáková 16. 8. 2013 CB). Druh se na lokalitě vyskytuje ostrůvkovitě v podrostu smrkových olšin a okolo pramenišť. Fytcenologický snímek: plocha 25 m², jv. orientace, sklon 1°, datum 16. 8. 2013, zapsala J. Janáková. E₃ 20 %, E₂ +, E₁ 70 %, E₀ +. E₃: *Alnus glutinosa* 2b, *Picea abies* 2m. E₂: *Alnus glutinosa* +. E₁: *Chaerophyllum hirsutum* 2b, *Equisetum palustre* 2a, *Caltha palustris* subsp. *laeta* 2m, *Cirsium oleraceum* 2m, *Crepis paludosa* 2m, *Dryopteris dilatata* 2m, *Filipendula ulmaria* 2m, *Athyrium filix-femina* +, *Carex elongata* +, *C. pseudocyperus* +, *Chrysosplenium alternifolium* +, *Cirsium palustre* +, *Deschampsia cespitosa* +, *Epilobium montanum* +, *E. obscurum* +, *Equisetum sylvaticum* +, *Juncus effusus* +, *Lycopus europaeus* +, *Senecio ovatus* +, *Stellaria nemorum* +, *Urtica dioica* +, *Veronica beccabunga* +, *Cardamine amara* r, *Myosotis nemorosa* r, *Oxalis acetosella* r, *Poa remota* r. E₀: *Rhodobryum roseum* + (det. T. Štechová).

Jana Janáková

***Corallorhiza trifida* – korálice trojklaná**

upřesnění Červené knihy a nové lokality C1 druhu

Korálice trojklaná byla historicky zaznamenána na řadě lokalit v jižní části Čech (Lepší in Lepší et al. 2013). Na základě dodatečné excerptce literatury je zde doplněno rozšíření druhu na Šumavě, a to konkrétně o území Královského hvozdu a Želnavské hornatiny. Z Královského hvozdu existují historické údaje z oblasti vrchu Špičák (Bubák in Domin 1903, Bubák sec. Kodalíková 1963) a z Ostrého (Kresl sec. Kodalíková 1963). Dále byla opomenuta lokalita z jižního úpatí Černého lesa (kóta 1007 m) v Želnavské hornatině (Boublík & Lepší in Ekrt & Půbal 2009), která pravděpodobně představuje historicky jediný údaj z tohoto šumavského fytochorionu.

Tři níže uvedené nové lokality doplňují aktuální rozšíření korálice v Boubínsko-stožecké hornatině a Hornovltavské kotlině. V Boubínsko-stožecké hornatině bylo v posledních letech nalezeno lokalit více: u Zátone (Jersáková & Patzelt in Ekrt & Půbal 2009), u zaniklé osady Mlaka u Českých Žlebů (Vydrová in Hadinec & Lustyk 2011), v PR Pravětínská lada u Borových Lad (Roučková & Ekrt in Hadinec & Lustyk 2011) a v PR Radost u Vimperka (Ekrt 2012). Podobně

i v Hornovltavské kotlině byla korállice nalezena nedávno u Květušína, Hodňova (Grulich in Hadinec & Lustyk 2006) a v nivě horního toku Vltavy (Bufková et al. 2005).

88d. Boubínsko-stožecká hornatina, Lipka (u Vimperka) (6948c): ca 2,1 km jz. od železniční stanice v obci, na sz. svahu Světlé hory (kóta 1123 m), květnatý okraj smrkového lesa při cestě Lipka-Borová Lada, 49°00'34,9"N, 13°42'41,0"E (GPS), 1000 m n. m., 32 rostlin (not. M. Praizler 18. 6. 2010, rev. D. Půbal 23. 6. 2010) (Hubený 2013). – Zátoň (u Lenory) (7048b): ca 350 m záp. od železniční stanice Zátoň, květnatý lem lesa při okraji cesty „Volarská silnice“ na sz. úpatí „Zátoňské hory“ (kóta 1033,8 m), 48°57'06,2"N, 13°49'39,1"E (www.mapy.cz), 870 m n. m., 9 rostlin (not. P. Čížková 18. 6. 2012), 25 rostlin (rev. D. Půbal 28. 6. 2012) (Hubený 2013).

88g. Hornovltavská kotlina, Houžná (u Lenory) (7048d): ca 700 m jv. od čerpací stanice OMV „Nová Houžná“, stinný okraj smrkové monokultury bez zapojené vegetace v jehličnatém opadu, 48°55'51,2"N, 13°46'20,9"E (www.mapy.cz), 790 m n. m., 30 odkvetlých lodyh (not. D. Půbal 21. 10. 2013).

David Půbal

***Corydalis cava* subsp. *cava* – dymnivka dutá pravá**

upřesnění Červené knihy

V textu Červené knihy (Grulich in Lepší et al. 2013) byl opomenut poměrně bohatý výskyt druhu v I. zóně CHKO Šumava u Řetenic ve fytochorionu Javorník (Půbal in Ekrt & Půbal 2009).

David Půbal

***Cypripedium calceolus* – střevíčník pantoflíček**

upřesnění Červené knihy

V textu Červené knihy (Paulič in Lepší et al. 2013) je uvedeno, že lokalita střevíčníku na vrchu Kozník u Nezamyslic je v Květeně ČR vztažena k Horažďovicím. Skutečnost je však jiná. V Květeně ČR je lokalita na Kozníku explicitně uvedena a datována rokem 1943. Vrch Kozník je vztažen k obci Hejná, což je vzhledem k návaznosti vrchů Kozník a Pučanka, na jejímž severovýchodním úpatí Hejná leží, v literatuře běžné (např. Vaněček 1969). Lokalita Horažďovice je zřetelně uvedena jako samostatná druhá lokalita ve fytochorionu Sušicko-horažďovické vápence (Procházka in Štěpánková 2010). Lze sice spekulovat, že údaj Horažďovice, datovaný do 19. stol. a založený zřejmě na Celerinových dokladech uložených v PR, se vztahuje jen na výskyt na Kozníku, ale vzhledem k tomu, že autor zpracování druhu v Květeně ČR území Sušicko-horažďovických vápenců důvěrně znal, je velmi pravděpodobné, že měl vážný důvod uvést lokalitu Horažďovice samostatně. Proto je výše uvedená formulace nesprávná.

Další drobná nepřesnost se týká lokality na Kladrubské hoře u Chýnova. Podle zpracování v Komentovaném červeném seznamu (Chán 1999) tuto lokalitu již před nálezem v roce 1988 na floristickém kurzu v Táboře znal J. Bumerl jun., kterému o lokalitě řekl již v polovině 60. let 20. století pan Trpák (J. Bumerl jun. in verb. 2014). Podle aktuální revize z roku 2013 se na této lokalitě vyskytuje již jen jediný trs (rev. M. Štech & T. Štechová).

Milan Štech

***Gagea villosa* – křivatec rolní**

nový C2 druh pro fytochorion

Křivatec rolní roste v jižní části Čech v teplejších oblastech, horským oblastem se zcela vyhýbá. Vzhledem k časně době květu a přežívání ve sterilním stavu často uniká pozornosti, rovněž však

jeho lokalit ubývá, především kvůli šíření konkurenčně silných druhů. Nově nalezená lokalita leží nedaleko od Českých Budějovic, odkud druh udává Marek (1910), novější záznamy chybějí. Lokalita spadá do Novohradského podhůří, kde nebyl druh doposud zaznamenán.

37p. Novohradské podhůří, Doubravice (7053c): travnatý okraj silnice v obci, 48°56'14"N, 14°30'38"E (www.mapy.cz), 480 m n. m., několik exemplářů (not. J. Douda 20. 4. 2012).

Martin Lepší

***Galium valdepilosum* – svízel moravský**

nové lokality C2 druhu

Druh je vázaný v celém svém střeoevropském areálu na otevřená stanoviště, zejména na světliny v doubravách nebo roste v borech na prudkých svazích, na hranách skal apod. V jižní části Čech se vyskytuje hlavně v kaňonovitých údolích Vltavy a přítoků. Mimo leží pouze po jedné lokalitě v Březnickém Podbrdsku a na Křemžských hadcích (Kolář in Lepší et al. 2013). Spolehlivě doložených lokalit z jižní části Čech je zatím jen velmi málo, Kolář (l. c.) jich uvádí pouze šest. V tomto příspěvku jsou uvedeny dvě další. Určení (odlišení od *G. pumilum*) bylo ověřeno stanovením ploidního stupně metodou průtokové cytometrie, v obou případech jde o tetraploidní cytotyp druhu *G. valdepilosum*, zatímco *G. pumilum* je oktaploidní (Štěpánková & Kaplan 2000).

41. Střední Povltaví, Vráž (6650b): světlina na hraně kaňonu Otavy v PR Žlábky u Vráže, asi 1,2 km vých. od zámku v obci, 49°22'40,6"N, 14°08'36,8"E (GPS), 400 m n. m., malý porost na ploše ca 0,25 m² (leg. P. Koutecký 5. 5. 2013 CBFS). – Hodonice u Bechyně (6752b): svahová doubrava v PP Židova strouha, asi 1,0 km zsz. od kostela v obci, 49°16'11,7"N, 14°28'27,4"E (GPS), 390 m n. m., porost na ploše ca 20 m² (leg. L. Ekrt 14. 5. 2011 CB).

Petr Koutecký

***Hieracium bifidum* – jestřábník dvouklaný**

nová lokalita C1 druhu

Tento příspěvek navazuje na dřívější text publikovaný v tomto cyklu. Jestřábník dvouklaný byl pro květenu jižní části Čech objeven poprvé v roce 2005 na vápencových skalkách u Brlohu na Strakonických vápencích a u zříceniny hradu Dívčí kámen v Českokrumlovském Předšumaví (Lepší & Zelený in Chán et al. 2006). Další lokality byly v roce 2006 nalezeny na Strakonických vápencích na Ostrém vrchu u Domanic a v lese Ryšovy u Strakonice (Paulič in Hadinec & Lustyk 2007).

37f. Strakonické vápence, Drouzetice (6749a): světlý borový les na již. svahu vrchu Tisovník (kóta 588,9 m) ca 950 m zsz. od středu obce, 49°17'25"N, 13°53'06"E (www.mapy.cz), 500 m n. m. (leg. R. Paulič & R. Otruba 25. 6. 2010 CB, det. J. Chrtek). Na lokalitě se vyskytovalo pouze několik rostlin. Jedná se o třetí nalezenou lokalitu ve fytogeografickém podokresu Strakonické vápence. Je pravděpodobné, že druh *Hieracium bifidum* bude nalezen i na dalších lokalitách ve vápencovém Předšumaví.

Radim Paulič

***Hieracium levicaule* – jestřábník obecný**

nový C1 druh pro fytochorion

Rozšíření tohoto druhu zahrnuje téměř celou Evropu s výjimkou nejjižnějších oblastí a většiny Pyrenejského poloostrova. Častý je především ve Skandinávii, kde místy nahrazuje podobný druh *Hieracium lachenalii*. V České republice je jeho rozšíření zatím nedokonale známé, nejvíce dokladů pochází z horských oblastí (od Šumavy přes Krušné hory po sudetská pohoří), mnoho lokalit je ale i v nižších polohách. Roste v lesích, lesních lemech, oligotrofních a mezotrofních

loukách a na okrajích cest (Chrtek in Slavík & Štěpánková 2004). Rozšíření jestřábníku obecného je v České republice nedokonale známé, často není odlišován od podobného druhu *Hieracium lachenalii*. Doložen je z několika lokalit na Šumavských pláních (Gerlova Huť, Zhůří u Železné Rudy, Modrava, Zhůří u Kašperských Hor, Nové Hutě a na dalších místech) a v Jihlavských vrších (Chrtek in Lepší et al. 2013). Ve Svatotomášské hornatině nebyl dosud zaznamenán.

88h. Svatotomášská hornatina, Přední Výtoň (7451a): u asfaltové cesty 900 m záp. od bývalé obce Kapličky, 48°35'49"N, 14°12'18"E (www.mapy.cz), 905 m n. m. (leg. R. Paulič et al. 28. 5. 2011 CB, rev. J. Chrtek). Na lokalitě se vyskytovalo několik desítek rostlin.

Radim Paulič & Jindřich Chrtek

***Juncus alpinoarticulatus* – síтина alpská** (obr. 2 v barevné příloze č. 8)

nový C2 druh pro fytochorion

Tento druh pramenišť a slatinných luk se v jižní části Čech dříve vyskytoval roztroušeně až vzácně, dnešní výskyt je značně omezen následkem zániku biotopů (Kirschnerová in Lepší et al. 2013). Nalezená lokalita poprvé dokládá výskyt druhu ve fytochorionu Blanský les.

37j. Blanský les, Chvalšiny (7151a): 1,1 km sz. od kapličky v osadě Borová, svahová prameniště v pastvině, dvě mikrolokality, 48°53'04,4"N, 14°11'52,6"E (www.mapy.cz) (leg. J. Janáková 30. 8. 2013 CB), 48°52'57,9"N, 14°11'52,1"E (www.mapy.cz) (leg. J. Janáková 10. 9. 2013 CB), 675 m n. m. Fytcenologický snímek: plocha 16 m², vých. orientace, sklon 5°, datum 10. 9. 2013, zapsala J. Janáková. E₁ 60 %, E₀ 50 %. E₁: *Carex demissa* 2a, *C. nigra* 2a, *C. panicea* 2a, *Molinia caerulea* 2a, *Carex hartmanii* 2m, *Isolepis setacea* 2m, *Juncus articulatus* 2m, *Anthoxanthum odoratum* 1, *Filipendula ulmaria* 1, *Holcus lanatus* 1, *Juncus conglomeratus* 1, *Potentilla erecta* 1, *Trifolium pratense* 1, *Agrostis canina* +, *Alchemilla* sp. +, *Carex brizoides* +, *Cirsium palustre* +, *Deschampsia cespitosa* +, *Epilobium palustre* +, *Galium uliginosum* +, *Juncus alpinoarticulatus* +, *J. tenuis* +, *Lathyrus pratensis* +, *Linum catharticum* +, *Lotus corniculatus* +, *Lychnis flos-cuculi* +, *Lysimachia vulgaris* +, *Myosotis nemorosa* +, *Phleum pratense* +, *Plantago lanceolata* +, *Ranunculus acris* +, *R. nemorosus* +, *Rumex acetosa* +, *Sanguisorba officinalis* +, *Trifolium dubium* +, *Carex hirta* r, *Cardamine pratensis* r, *Salix aurita* r. E₀: *Climacium dendroides* 3, ostatní mechorosty nebyly determinovány.

Jana Janáková

***Littorella uniflora* – pobřežnice jednokvětá**

nová lokalita C1 druhu

Tento vzácný a mizející druh pobřežní zóny čistých rybníků má u nás v současnosti těžiště výskytu v jižní části Čech, mimo toto území je známa již jen jediná velká populace v Brdech. V samotných jižních Čechách je v literatuře uváděno pouze sedm recentních lokalit soustředěných výhradně do východní části území (Boublík et al. in Lepší et al. 2013). Nově nalezená lokalita z pomezí Třeboňské pánve a Českomoravské vrchoviny spadá do oblasti recentně známého výskytu druhu. Aktuální revize výskytu z let 2012–2013 (J. Kolář in prep.) potvrdila výskyt pobřežnice na všech lokalitách uváděných v Červené knize (Boublík l. c.) s výjimkou rybníku Hejtman u Chlumu u Třeboně, kde již zřejmě vyhynul (L. Rektoris in verb. 2014). Ve vodárenské nádrži Karhov dochází vlivem špatné rybí obsádky a absence fluktuace vodní hladiny (L. Ekrt in litt.) k likvidaci druhu. Dále se pobřežnice vyskytuje ve třech rekreačních rybnících v okrese Jindřichův Hradec. Na rybníce Nový u Kunžaku je populace vzhledem k velikosti rybníka velká a stabilizovaná. Na rybnících Osika a především Staňkov dochází k úbytku jedinců situovaných do několika drobných ohnisek. Konečně se pobřežnice nachází na dvou chovných rybnících: Králek u Kardašovy Řečice a Horní Mrzatec. Na obou lokalitách byl prováděn management na podporu populací druhu a jeho stavy vypadají uspokojivě.

39. Třeboňská pánev, Deštná (6755a): obnažené dno rybníka Rytíř při jeho sev. a sv. břehu, 1,8 km jz. od kostela v obci, 49°15'08,0"N, 14°54'33,9"E, 510 m n. m., ca 600 exemplářů zabírajících celkem přibližně 10 m² (leg. F. Kolář 26. 12. 2013 CB; not. J. Kolář 31. 12. 2013). Celkově se druh na rybníce Rytíř (velikost 1 ha, písčité dno) nachází na čtyřech různých místech situovaných při sev. a sv. břehu nádrže: plocha 1 (49°15'08,4"N, 14°54'34,3"E), dva nesouvislé pásy o velikosti 0,5×6 m nacházející se přibližně 5 m od hráze při sev. břehu, celkem ca 500 jedinců ve shlucích; plocha 2 (49°15'08,3"N, 14°54'35,0"E), písčitá plocha o velikosti 2 m² při sev. břehu, ca 70 roztroušených jedinců; plocha 3 (49°15'07,9"N, 14°54'35,6"E), ca 1 m² při sv. břehu, ca 20 roztroušených jedinců; plocha 4 (49°15'07,6"N, 14°54'35,4"E), ca 1 m² při sv. břehu, ca 20 roztroušených jedinců. V době návštěvy byl rybník vypuštěn, a proto byla nalezena pouze terestrická forma charakteristická větším počtem drobnějších tmavších listů (délka 3–7 cm). V plochách 3 a 4 dochází k přerůstání druhem *Juncus bulbosus*.

Filip Kolář & Jan Kolář

Montia arvensis – zdrojovka rolní (obr. 1 v barevné příloze č. 7)

znovunalezení A1 druhu

Zdrojovka rolní je považována za vyhynulý taxon české flóry (Daníhelka et al. 2012). Centrum jejího historického rozšíření v České republice leželo v Jihočeských pánvích, což byly zároveň jediné dvě oblasti, kde byla v jižní části Čech zaznamenána. V Třeboňské pánvi byla naposledy dokladována v roce 1972 u Ponědraže R. Kurkou (Lepší in Lepší et al. 2013). Posledním záznamem o výskytu druhu na území našeho státu je herbářový doklad J. Gazdy z roku 1977 pocházející od rybníka Dehtář v Budějovické pánvi, od této doby nebyl z území České republiky výskyt tohoto druhu zaznamenán. Na jaře minulého roku bylo navštíveno okolí Veselí nad Lužnicí v Třeboňské pánvi za účelem ověřit některé historické nálezy R. Kurky u Ponědražky, Vlkova, Zlukova a Veselí nad Lužnicí. Překvapivě byly nalezeny 3 lokality, na nichž rostlo od několika kusů až po několik set fertálních rostlin. Zdrojovku rolní je nutné přesunout z kategorie vyhynulých taxonů do kategorie kriticky ohrožených (cf. Lepší et al. 2013).

39. Třeboňská pánev, Veselí nad Lužnicí (6854a): pravý břeh Lužnice, proti soutoku s Bechyňským potokem, konec Jateční ulice, zcela obnažená plocha ca 10×20 m² na místě budovaného protipovodňového opatření po obou stranách malé stružky, 49°11'44,1"N, 14°42'15,2"E (www.mapy.cz), 405 m n. m., několik set plodných rostlin (leg. J. Blahovec 4. 5. 2013 CB). Počátkem června 2013 byla lokalita poškozena povodní a z místa nálezu bylo splaveno asi 20 cm povrchu, který následně stavitel díla nahradil zeminou z nedaleké deponie a osel travním semenem. Výskyt v roce 2014 je trochu nejistý, ale lze předpokládat, že se druh udržel roztroušeně na vyvýšených místech lokality. – Řípec (6854c): 1,1 km ssz. od centra obce, přímo u exitu č. 100 v té době budované dálnice D3, po obou stranách přivaděče silnice č. 23 z Jindřichova Hradce, 49°13'23,2"N, 14°43'54,9"E a 49°13'23,9"N, 14°43'48,8"E (www.mapy.cz), 415 m n. m., desítky plodných rostlin, nejvíce podél lesa zvaného Mezi Lesy (leg. J. Blahovec 4. 5. 2013 CB). V lednu roku 2014 bylo jedno z míst výskytu částečně zavezeno zeminou. – Řípec (6854c): ca 1,7 km sev. od centra obce, vpravo od budované dálnice D3, pod sjezdem (manipulační komunikace) ve směru na Soběslav, písčité místo podél ochranného plotu v délce asi 15 m, oddělující les Dubná od samotného tělesa dálnice, 49°13'43,6"N, 14°43'43,4"E (www.mapy.cz), 410 m n. m., několik plodných rostlin trochu jiného vzrůstu a zabarvení, způsobeného pravděpodobně písčitým podložím (leg. J. Blahovec 4. 5. 2013 CB).

Jan Blahovec

***Muscari comosum* – modřenec chocholatý** (obr. 3 v barevné příloze č. 8)

nová lokalita C1 druhu

Modřenec chocholatý je kriticky ohroženým druhem jihočeské flóry (Lepší et al. 2013). V současné době je nejvíce lokalit známo z jihovýchodní části Šumavsko-novohradského podhůří, kde byl hojně udáván i v minulosti. Nově nalezená lokalita v Doubravici leží v oblasti, odkud byl druh poměrně často udáván, údaje pocházejí např. od Nedabyle (naposledy v roce 1961), Starých Hodějovic (1910), Nové Vsi (1910), Heřmaně (1998) a Strážkovic (1977). Přímo z okolí Doubravice, konkrétně z žitného pole na západním svahu Doubravického kopce, byl modřenec chocholatý dokladován ještě v 60. letech 20. století (Lepší 2005).

37p. Novohradské podhůří, Doubravice (7053c): narušená mez při silnici v obci, 48°56'16,2"N, 14°30'35,1"E (GPS), 480 m n. m., jeden odkvetlý exemplář (not. M. Lepší & A. Jírová 3. 7. 2012). V roce 2013 nebyl druh na lokalitě znovu pozorován.

Martin Lepší

***Nymphoides peltata* – plavín štítnatý**

ověření lokality C1 druhu

V textu Červené knihy (Vydrová in Lepší et al. 2013) je zmiňován výskyt na rybníku Velký Hajský u Dubného v Budějovické pánvi jako zaniklý. V loňském roce při průzkumu populace *Batrachium peltatum* bylo pozorováno několik rostlin při západním břehu v severní polovině rybníka (souřadnice přibližně: 48°58'08"N, 14°21'21"E, www.mapy.cz), vzhledem k časnému datu (16. 6. 2013) pouze ve sterilním stavu. Výskyt, byť zřejmě ve velmi málo početné populaci, tedy stále trvá a podmínky na lokalitě se v posledních několika letech zásadně nemění.

Petr Koutecký

***Pilosella norrliniiformis* (Pohle & Zahn) Soják – chlupáček načervenalý** (obr. 1)

upřesnění lokality publikované v Červené knize

Tento taxon byl pro květenu České republiky poprvé publikován z oblasti jižní části Čech teprve nedávno (Paulič & Chrtek in Lepší et al. 2013) a bez podrobných informací. Na níže uvedené lokalitě se vyskytoval pouze ojediněle v dosti početné populaci *Pilosella glomerata*. Téměř jistě se jedná o primární hybrid *P. glomerata* × *P. aurantiaca*. Druh *Pilosella aurantiaca* nebyl přímo na lokalitě nalezen, ale byl pěstován v nedaleké obci Budětice. Způsob rozmnožování není znám, v případě, že by se jednalo o apomikticky se rozmnožující rostliny, je možné očekávat jejich šíření.

37b. Sušicko-horažďovické vápence, Budětice (6747b): výslunný svah nad již. břehem rybníka při záp. úpatí vrchu Líšná jv. od obce, 49°16'44,4"N, 13°35'54,6"E (www.mapy.cz), 475 m n. m. (leg. R. Paulič 6. 9. 2012 CB, rev. J. Chrtek). Při revizi lokality v červnu 2013 již nebyly rostliny *Pilosella norrliniiformis* nalezeny.

Radim Paulič & Jindřich Chrtek

***Pilosella piloselloides* subsp. *praealta* – chlupáček úzkolistý vysoký**

nová lokalita C1 druhu

Jedná se převážně o evropský taxon, na západ dosahuje do střední Francie, na sever do Skandinávie, Finska a severozápadního Ruska, na jih na Korsiku, Sicílii a do Řecka, na východ do evropské části Ruska; je znám i z Malé Asie a Kavkazu. V České republice se vyskytuje roztroušeně v teplejších oblastech severozápadních Čech, v jiných oblastech je mnohem vzácnější. Na Moravě proniká i do chladnějších a výše položených území. Roste na kamenitých a křovinatých stráních a rozvolněných trávnících, často roste i na sekundárních stanovištích, jako jsou nádraží, průmyslové

HERBARIUM RADIM PAULIČ, STRAKONICE

Flora: Bohemia merid.-occid.

No.

Hieracium norrliniiforme POHLE et ZAHN

Distr. Klatovy, Budětice – výslunný svah nad jižním břehem rybníka při západním úpatí vrchu Líšná (kóta 580) JV od obce, pouze několik rostlin mezi hojným *Hieracium glomeratum*.

Nadmořská výška: 475 m

WGS 84: 49° 16' 44,4"N; 13° 35' 54,6"E

Kvadrant: 6747b

Fytochorion: 37b. Sušicko-horažďovické vápence

Die: 6.9.2012

Legit: Radim Paulič

Obr. 1 – Doklad položky druhu *Pilosella norrliniiformis* od Budětic.

Fig. 1 – Herbarium specimen of *Pilosella norrliniiformis*, Budětice village.

objekty, náspy a zářezy komunikací (Chrtek in Slavík & Štěpánková 2004). V jižní části Čech je tento taxon znám u Sudslavic na Čkyňských vápencích, ve Strakonických ve Volyňském Předšumaví a ve Veselí nad Lužnicí v Třeboňské pánvi (Chrtek in Lepší et al. 2013). Nejasné jsou velmi staré údaje, které uvádí Čelakovský (1883).

37e. Volyňské Předšumaví, Hoslovice (6848b): kulturní louka na záp. svahu návrší (kóta 645 m) 0,8 km sev. od obce, 49°11'53,9"N, 13°45'40,5"E (www.mapy.cz), 625 m n. m. (leg. R. Paulič 12. 8. 2012 CB, det. J. Chrtek).

Radim Paulič

***Pilosella ziziana* – chlupáček Zizův** (obr. 2)

nový druh pro jižní část Čech

Areál chlupáčku Zizova zahrnuje Evropu – na západ zasahuje do Francie a Nizozemska, na sever do severního Německa, jižní části Skandinávie, na jihozápad a jih Polsko, Pobaltí a severozápadní části Ruska, na jih po Itálii a Řecko, na východ do Povolží. V ČR roste spíše vzácně a ostrůvkovitě, pouze místy roztroušeně v severozápadních a středních Čechách, v Podkrkonoší, na jižní a střední Moravě a v podhůří Hrubého Jeseníku. Roste na travnatých a kamenitých svazích, lesních lemech, okrajích cest, v lomech; na sušších, méně často až čerstvě vlhkých, mělkých až hlubších, slabě kyselých až zásaditých půdách (Chrtek in Slavík & Štěpánková 2004). Chlupáček Zizův je pro jižní část Čech nově nalezeným druhem. Obě níže uvedené lokality byly nalezeny během floristického kurzu v Prachaticích. Vzhledem k velmi vzácnému výskytu navrhuje zařazení tohoto taxonu mezi kriticky ohrožené druhy květeny jižní části Čech (C1).

37e. Volyňské Předšumaví, Radhostice (6949a): výslunná louka 400 m vých. od vrcholu návrší Silná hora (kóta 724,8 m) sz. od obce, vápenec, 49°05'08,2"N, 13°52'15,6"E (www.mapy.cz), 715 m n. m. (leg. R. Paulič & L. Čech 10. 7. 2012 CB, det. J. Chrtek).

37h. Prachatické Předšumaví, Husinec (6950a): železniční nádraží v Husinci, 49°03'00,5"N, 14°01'35,0"E (www.mapy.cz), 486 m n. m. (leg. R. Paulič 13. 7. 2012 CB, det. J. Chrtek).

Radim Paulič & Jindřich Chrtek

***Pyrola rotundifolia* subsp. *rotundifolia* – hruštička okrouhlostá pravá** (obr. 4 v barevné příloze č. 8)

nová lokalita C1 druhu

V jižní části Čech se jedná o nejvzácnějšího zástupce rodu s velmi roztroušeným výskytem. Roste ve stinných lesích, na zrašeliněných místech a v plášťových společenstvech. Ačkoli z Blanského lesa byl druh historicky udáván, žádná recentní lokalita nebyla z posledních několika desetiletí známa (Půbal in Lepší et al. 2013).

37j. Blanský les, Brloh (7151a): 0,92 km jjv. od kapličky v osadě Janské Údolí, 48°53'55,5"N, 14°13'34,0"E (www.mapy.cz), 730 m n. m., smíšený lesík (*Populus tremula*, *Pinus sylvestris*, *Betula pendula*, *Corylus avellana*, v podrostu *Sanicula europaea*), několik metrů čtverečních vitálních porostů (leg. J. Janáková 15. 7. 2004 CB, ověřeno v roce 2012).

Jana Janáková

***Sagina apetala* subsp. *apetala* – úrazník brvitý pravý** (obr. 5 v barevné příloze č. 8)

nový adventivní druh pro jižní část Čech

Úrazník brvitý bezkorunný je považován za původní vyhynulý taxon české flóry (Daníhelka et al. 2012). O jeho výskytu na území našeho státu existuje pouze jediný spolehlivý doklad od Loučně ve Středním Polabí pořízený v roce 1895 (Sutorý in Hejný & Slavík 1990). Od té doby chybí o výskytu

HERBARIUM RADIM PAULIČ, STRAKONICE

Flora: Bohemia meridionalis

No.

***Hieracium zizianum* TAUSCH**

Distr. Prachatice. In statione viae ferratae Husinec.

Altitudine: 486 m s. m.

WGS 84: 49°03'00,5"N; 14°01'35,0"E

Quadrans: 6950c

Distr. phytogeogr.: 37h. Prachatické Předšumaví

Die: 13. 7. 2012

Legit: Radim Paulič

Obr. 2 – Doklad druhu *Pilosella ziziana* od Husince.

Fig. 2 – Herbarium specimen of *Pilosella ziziana*, Husinec village.

taxonu z území České republiky jakékoliv záznamy. Velmi staré nedoložené údaje z území České republiky včetně dvou záznamů z jižní části Čech (Dobrkovice u Českého Krumlova, Jungbauer 1829; Nové Hrady, Portenschlag in Presl & Presl 1819) považuje již Čelakovský (1877) za pochybné a poznamenává, že zřejmě šlo o záměny s bezkorunnými jednici běžného druhu *S. nodosa*.

Podobně jako u nás byl úrazník brvitý i v Horním Rakousku donedávna považován za vyhynulý taxon, avšak v posledních letech se začal šířit podél železnic (Hohla et al. 2002). Nově zaznamenaná lokalita v Třeboňské pánvi má pravděpodobně druhotný novodobý charakter. Výskyt zřejmě souvisí s aktuálním šířením taxonu v přilehlých oblastech Rakouska. V Horním Rakousku se podél železnic šíří také poddruh *Sagina apetala* subsp. *erecta*, jehož výskyt lze proto na území ČR do budoucna očekávat.

39. Třeboňská pánev, Staňkov (7055b): v autokempu Za Humny, ca 0,6 km sv. od hráze Staňkovského rybníka, narušená písčitá plocha v okolí venkovního pingpongového stolu, 48°58'54,8"N, 14°57'31,8"E (GPS), 470 m n. m., desítky kvetoucích exemplářů společně s druhem *Aphanes australis* (leg. M. Lepší & A. Jírová 23. 6. 2012 CB 82798).

Martin Lepší

***Sagina saginoides* – úrazník skalní**

aktualizace výskytu C1 druhu

Úrazník skalní je typický horský druh. V Krkonoších je poměrně hojný (Šourek 1969), přesto byl klasifikován jako silně ohrožený (Štursa et al. 2009). V jižní části Čech, kde se přirozeně vyskytuje pouze na Šumavě, je velmi vzácný, a proto byl zařazen mezi kriticky ohrožené druhy (Lepší in Lepší et al. 2013). Historicky byl zaznamenán v 5 podokresech fytogeografického okresu Šumava, avšak údaje z poslední doby prakticky scházejí. Druh se nám podařilo potvrdit v letech 2012–2013 na větším počtu lokalit v širší oblasti Poledníku a Modravských slatí. Všechny nálezy pocházejí z neúplně zapojených krátkostébelných trávníků na rozšířených okrajích cest (zejména na křižovatkách) a na nepoužívaných složištích dřeva. Je pravděpodobné, že bude možné najít další lokality, protože cílený průzkum na vhodných stanovištích byl téměř vždy úspěšný.

88b. Šumavské pláně, Prášily (6946a): travnatý okraj na odbočce cesty (průseku) z lesní silničky již. od Poledníku, 7,0 km zjz.–jz. od kostela v obci Srní, 49°03'22,0"N, 13°23'51,4"E (Google Earth), 1275 m n. m., dosti hojně (leg. V. Grulich & A. Vydrová 11. 7. 2013 BRNU). – Prášily (6946a): travnatá plocha v trojúhelníku na křižovatce lesních silniček nedaleko křižovatky Předěl, 6,0 km zjz. od kostela v obci Srní, 49°03'31,1"N, 13°24'42,1"E (Google Earth), 1220 m n. m., dosti hojně (leg. V. Grulich & A. Vydrová 11. 8. 2013 BRNU). – Prášily (6946b): zarostlé složiště dřeva u lesní silničky Bavorská cesta, 4,8 km jz. od kostela v obci Srní, 49°03'56,3"N, 13°25'24,0"E (Google Earth), 1235 m n. m., vzácně (leg. V. Grulich & A. Vydrová 11. 8. 2013 BRNU). – Prášily (6946c): zarostlé složiště dřeva U jezírka u lesní silničky již. od Poledníku, 7,1 km jz. od kostela v obci Srní, 49°02'56,5"N, 13°24'12,4"E (Google Earth), 1215 m n. m., dosti hojně (leg. V. Grulich & A. Vydrová 11. 7. 2013 BRNU). – Prášily (6946d): zarostlé složiště dřeva u seníku v údolí Javořího potoka nedaleko Javoří slati, 5,8 km zsz. od centra obce Modrava, 49°02'09,6"N, 13°25'16,3"E (Google Earth), 1070 m n. m., vzácně (leg. V. Grulich & A. Vydrová 13. 8. 2013 BRNU). – Vchynice-Tetov I (u Srní) (6946d): zarostlé složiště dřeva u lesní silničky nedaleko Tříjezerní slati, 4,9 km jjz. od kostela v obci Srní, 49°02'35,1"N, 13°28'39,7"E (Google Earth), 1050 m n. m., vzácně (leg. V. Grulich & A. Vydrová 13. 8. 2013 BRNU). – Filipova Huť (u Modravy) (7046b): trávník na mezi pod Roklanskou chatou a přiléhající odstavná plocha u cesty pod ní, také valy pod protrženou hrází Roklanské nádrže, 6,6 km jz. od centra obce Modrava, 48°59'09,0"N, 13°25'50,9"E (Google Earth), 1190 m n. m., hojně (leg. V. Grulich & A. Vydrová

3. 8. 2012 BRNU). – Filipova Huť (u Modravy) (7046b): trávník na okraji křižovatky lesních silniček nedaleko Novohuťské nádrže, 5,6 km jz. od centra obce Modrava, 48°59'00,8"N, 13°27'10,5"E (Google Earth), 1220 m n. m., hojně (leg. V. Grulich & A. Vydrová 5. 8. 2012 BRNU). – Filipova Huť (u Modravy) (7046b): okraj cesty a zarostlé složiště dřeva poblíž křižovatky lesních silniček v údolí již. pod usedlostí Březník, 6,3 km jjz. od centra obce Modrava, 48°58'04,4"N, 13°29'00,9"E (Google Earth), 1150 m n. m., vzácně (leg. V. Grulich & A. Vydrová 5. 8. 2012 BRNU). – Filipova Huť (u Modravy) (7046b): upravená travnatá plocha nedaleko usedlosti Březník, 5,9 km jjz. od centra obce Modrava, 48°58'19,9"N, 13°28'55,4"E (Google Earth), 1195 m n. m., vzácně (leg. V. Grulich & A. Vydrová 5. 8. 2012 BRNU).

Vít Grulich & Alena Vydrová

***Salix myrtilloides* – vrba borůvkovitá** (obr. 6–7 v barevné příloze č. 9)

ověření výskytu A2 druhu

Salix myrtilloides je druh s boreálním areálem, zasahující jednotlivými výskyty až do střední Evropy, nejjižněji do Rumunska (Chmelař & Koblížek in Hejný & Slavík 1990, Procházka et al. 1999). U nás je velmi vzácný, známý v současnosti pouze ze dvou lokalit ve Slavkovském lese a po jedné v Českém lese a Železných horách (Procházka et al. 1999, Mudra in Hadinec et al. 2003). V jižní části Čech rostla vrba borůvkovitá na několika místech v Třeboňské pánvi, na Šumavských pláních u Knížecích Plání a v Hornovltavské kotlině u Strážného a Chlumu, v současnosti však byla považována za neznámou (Lepší & Ekrt in Lepší et al. 2013). Poslední údaj od Chlumu doložený herbářovou položkou (leg. J. Gazda 1981 CB 82287) byl dlouho neznámý, doklad byl objeven až v roce 2011 při zařazování pozůstalosti J. Gazdy do herbáře Jihočeského muzea. Vzhledem k zachovalosti území a relativně krátké doby od nálezu bylo pravděpodobné, že by výskyt mohl stále existovat, a jeho ověření se stalo cílem exkurze Jihočeské pobočky ČBS v srpnu 2013. Druh je nutné přeradit z kategorie neznámých taxonů do kategorie kriticky ohrožených taxonů (cf. Lepší et al. 2013).

88g. Hornovltavská kotlina, Chlum (u Volar) (7149a): prameniště pod údolní terasou na okraji nivy Vltavy, asi 800 m jz. od kaple v osadě, 48°51'40,4"N, 13°54'03,4"E (GPS), 735 m n. m. (not. P. Koutecký, M. Štech, K. Boublík, D. Půbal, J. Janáková, A. Jírová, F. Kolář, P. Kúr, M. Lepší, A. Šlechtová 24. 8. 2013; leg. M. Lepší 24. 8. 2013 CB).

Považujeme za pravděpodobné, že se podařilo najít stejnou lokalitu, ze které pochází položka J. Gazdy. *Salix myrtilloides* byla zjištěna na ploše asi 5 × 3 m na okraji březového hájku (obr. 6 v barevné příloze č. 9) v nekosené rašelinné louce s dominantní *Carex lasiocarpa* na okraji nivy (pod již sušším svahem údolní terasy, opačným směrem do nivy přechází louka po několika desítkách metrů do oligotrofního rašelinného boru). Složení vegetace zachycuje fytoocenologický snímek (číslo snímku v České národní fytoocenologické databázi je 348474): plocha 70 m², sklon 0°, datum 24. 8. 2013, zapsali K. Boublík, J. Janáková, P. Koutecký, D. Půbal a M. Štech. E₃ 20 %, E₂ 2 %, E₁ 55 %, E₀ 25 % (mechorosty určila T. Štechová). Svaz *Sphagno recurvi-Caricion canescentis*. E₃: *Betula pubescens* 2b. E₂: *Betula pubescens* +. E₁: *Carex lasiocarpa* 3, *Molinia caerulea* 2b, *Comarum palustre* 2b, *Eriophorum vaginatum* 2m, *Salix myrtilloides* 2m, *Carex brizoides* 1, *C. nigra* 1, *C. rostrata* 1, *Peucedanum palustre* 1, *Agrostis canina* +, *Betula pubescens* +, *Bistorta officinalis* +, *Calamagrostis villosa* +, *Carex echinata* +, *Equisetum sylvaticum* +, *Eriophorum angustifolium* +, *Galium uliginosum* +, *Juncus filiformis* +, *Luzula multiflora* +, *Potentilla erecta* +, *Salix oxonusta* +, *Sanguisorba officinalis* +, *Vaccinium oxycoccos* +, *Viola palustris* +, *Anemone nemorosa* r, *Angelica sylvestris* r, *Calluna vulgaris* r, *Carex panicea* r, *Epilobium palustre* r. E₀: *Sphagnum fallax* 2b, *Sphagnum palustre* 2m, *Straminergon stramineum* +, *Polytrichum commune* +.

Na lokalitě se vyskytuje několik málo desítek prýtů *Salix myrtilloides*. Vzhledem ke klonálnímu růstu nelze ale bez dalšího výzkumu odhadnout skutečný počet jedinců (genet). Nalezeny byly zbytky samičích jehněd s otevřenými tobolkami, nicméně zda jsou na lokalitě i samčí rostliny *S. myrtilloides* nebo zda dochází k opylování jinými druhy vrb z okolí (zejména *S. aurita*) je nutné zjistit v jarním období.

Kromě morfologicky čisté *S. myrtilloides* s malými, eliptickými a téměř lými listy (pouze na spodní straně byly přítomny velmi řídké dlouhé rovné chlupy) se přímo v porostu *S. myrtilloides* a v okolní louce nejméně na 3 místech vyskytuje kříženec *S. ×onusta* (*S. aurita* × *S. myrtilloides*), který je intermediární mezi rodiči (větší listy než u *S. myrtilloides*, obvejčité, s výraznou žilnatinou na svrchní straně a na spodní straně řídce chlupaté kadeřavými chlupy; všechny tyto znaky jsou ale méně výrazné než u typické *S. aurita*). Druhý rodičovský druh, *S. aurita*, je na lokalitě a v nejbližším okolí hojný.

Nalezená lokalita je potenciálně ohrožena postupujícím zástinem rozrůstajícím se náletem bříz a konkurencí bylinného patra (např. *Carex brizoides*). Na daném stanovišti jsou zřejmě vegetační změny pomalé, ale postupně by mohly mít na zbytkovou populaci *S. myrtilloides* značně negativní vliv. Proto by bylo vhodné citlivě prosvětlit porost bříz a ručně vysekat expanzní *Carex brizoides* a důsledně odstranit posekanou biomasu. Ideální by bylo obnovení pravidelného obhospodařování celé lokality. Potřebné je pravidelné sledování stavu populace a ideálně související výzkum pomocí moderních molekulárních metod (hybridizace, počet jedinců apod.). Zároveň by bylo vhodné provést cílený průzkum podobných lokalit na okraji Vltavského luhu, kde je výskyt *S. myrtilloides* možný.

Petr Koutecký, Milan Štech & Martin Lepší

***Thelypteris palustris* – kapradiník bažinný**

nový C1 druh pro fytochorion

Kapradiník bažinný patří mezi jihočeskými kapradinami mezi velmi vzácné druhy, byl dosud zaznamenán pouze v pěti fytochorionech; větší počet lokalit byl zjištěn jen v Třeboňské pánvi, poněkud méně na Českomoravské vrchovině a v Jihlavských vrších (Ekrt in Lepší et al. 2013). Z jihozápadu regionu existují celkem 3 údaje, z nichž jediný, dnes zaniklý výskyt u Zadních Hamrů nedaleko od Horní Plané v Hornovltavské kotlině je doložen herbářovou položkou (Ekrt & Půbal 2008). Z Hornovltavské kotliny existuje v Květeně ČR ještě údaj od Horní Vltavice (Smejkal in Hejný & Slavík 1988), který Procházka & Štech (2002) zpochybňují; není jasné, kdo je jeho původcem, resp. kde je herbářový doklad uložen. Autor zpracování v jihočeské Červené knize (Ekrt l. c.) tento údaj – zřejmě z důvodu zmíněné pochybnosti – zcela ignoroval. Naproti tomu herbářová položka z údolí Vydry pod Turnerovou chatou (F. Procházka 1954 KHMS) byla zřejmě ve skutečnosti pořízena jinde; její sběratel ji nikdy dále (ani v šumavském červeném seznamu, jehož byl spoluautorem) neuváděl. Při mapování biotopů ve vojenském újezdu Boletice se nám překvapivě podařilo nalézt dosti početnou populaci druhu *Thelypteris palustris* v olšině na úpatí hory [Velký] Plešný nedaleko ruin samoty Vitěšovický statek (německy Bauer; cf. www.mapy.cz). Jde o první nález v celém fytogeografickém okrese Šumavsko-novohradské podhůří. V členitém reliéfu tohoto fytochorionu víceméně chybějí podmínky pro hojnější existenci mokřadních olšin (vegetace svazu *Alnion glutinosae*), pro niž je kapradiník bažinný diagnostickým druhem (Douda 2013). Stanovištěm je vyklenutá prameništěň čička uprostřed náletových porostů na úpatí svahu; pozoruhodné je, že právě toto místo bylo i v době 2. vojenského mapování (www.mapy.cz) ostrůvkem lesa v krajině, která byla tehdy jinak značně odlesněná. Lokalita je značně izolovaná, od nejbližšího naleziště u Vrbenských rybníků v Budějovické pánvi je vzdušnou čarou vzdálena

25 km, od zřejmě zatopené lokality na Hornoplánsku asi 16 km. Ve světle nového nálezu v území, kde výskyt tohoto druhu nebyl vůbec předpokládán, není třeba údaj o výskytu tohoto druhu u Horní Vltavice považovat za tak nepravděpodobný.

37i. Chvalšinské Předšumaví, Chvalšiny (7150b): zaniklá obec Vitěšovice ve vojenském újezdu Boletice, prameniště olšina na vých. úpatí hory [Velký] Plešný 5,4 km szs. od kostela v Chvalšínách, 48°52'05,7"N, 14°08'24,4"E (GPS), 680 m n. m., bohatý porost na ploše asi 6 arů (leg. V. Grulich & A. Vydrová 1. 8. 2011 BRNU).

Fytcenologický snímek: plocha 400 m², jv. orientace, sklon do 3°, datum 1. 8. 2011, zapsali V. Grulich & A. Vydrová. E₂ 90 %, E₃ 70 %, E₂ 10 %, E₁ 75 %, E₀ 5 %. E₃: *Alnus glutinosa* 4, *Populus tremula* 2, *Betula pendula* 1, *Fraxinus excelsior* 1. E₂: *Prunus padus* 2, *Alnus glutinosa* 1, *Fagus sylvatica* 1, *Frangula alnus* 1. E₁: *Caltha palustris* 3, *Cirsium oleraceum* 2, *Deschampsia cespitosa* 2, *Lysimachia vulgaris* 2, *Solanum dulcamara* 2, *Thelypteris palustris* 2, *Angelica sylvestris* 1, *Athyrium filix-femina* 1, *Dryopteris dilatata* 1, *Festuca gigantea* 1, *Fraxinus excelsior* juv. 1, *Lycopus europaeus* 1, *Rubus idaeus* 1, *Senecio ovatus* 1, *Viburnum opulus* juv. 1, *Acer pseudoplatanus* juv. +, *Carex elongata* +, *Cirsium palustre* +, *Corylus avellana* juv. +, *Dryopteris carthusiana* +, *Equisetum palustre* +, *Frangula alnus* juv. +, *Geum rivale* +, *Gymnocarpium dryopteris* +, *Impatiens noli-tangere* +, *Maianthemum bifolium* +, *Molinia caerulea* +, *Mycelis muralis* +, *Myosotis nemorosa* +, *Paris quadrifolia* +, *Ranunculus repens* +, *Rhamnus cathartica* juv. +, *Rosa canina* juv. +, *Rubus nessensis* +, *Scirpus sylvaticus* +, *Sorbus aucuparia* juv. +, *Vaccinium myrtillus* +, *Valeriana dioica* +, *Viola palustris* +. E₀: neanalyzováno.

Vít Grulich & Alena Vydrová

***Trifolium rubens* – jetel červenavý**

upřesnění lokality C1 druhu

Jetel červenavý je v jižní části Čech velmi vzácnou kriticky ohroženou rostlinou v současnosti známou pouze ze dvou lokalit ve Středním Povltaví, u Chřešřovic u Albrechtic nad Vltavou a od hradu Zvíkov. Staré a dlouhou dobu neověřené lokality pocházejí ještě od Mehelníku u Písku a od Dačic (Paulič et al. in Lepší et al. 2013). Podrobné údaje o nedávno nalezené lokalitě u Zvíkova nebyly doposud publikovány. Druh je na této lokalitě ohrožen vzácností výskytu, pastvou zvěře, příp. i šířením konkurenčně silných rostlin.

41. Střední Povltaví, Zvíkovské Podhradí (6551c): na pravém břehu Vltavy ca 0,74 km sev. od hradu Zvíkov, 49°26'46,9"N, 14°11'28,5"E (www.mapy.cz), 365 m n. m., skalnatá jižně orientovaná stráň s rozptýlenými dřevinami (*Pinus sylvestris*, *Quercus petraea*, *Corylus avellana*), geologický podklad amfibolický granodiorit, tři exempláře (leg. M. Soukup & L. Soukupová 22. 8. 2011 herb. Soukup, rev. M. Štech & V. Žíla). Na lokalitě společně rostly druhy: *Achillea styriaca*, *Ajuga genevensis*, *Allium senescens* subsp. *montanum*, *Asplenium septentrionale*, *A. trichomanes*, *Aurinia saxatilis* subsp. *saxatilis*, *Calamagrostis epigejos*, *Arabidopsis arenosa*, *Cota tinctoria*, *Cytisus nigricans*, *Dianthus carthusianorum*, *Euphorbia cyparissias*, *Fallopia dumetorum*, *Festuca ovina*, *Galium glaucum*, *Genista tinctoria*, *Hieracium onosmoides* (det. J. Chrtek), *Hylotelephium maximum*, *Impatiens parviflora*, *Jasione montana*, *Lonicera xylosteum*, *Pilosella officinarum*, *Poa nemoralis*, *Polygonatum odoratum*, *Potentilla incana*, *Rosa canina*, *Rumex acetosella*, *Sedum reflexum*, *Stellaria holostea*, *Thymus pulegioides*, *Tilia cordata*, *Trifolium alpestre*, *T. medium*, *Verbascum lychnitis*, *Veronica dillenii*, *V. officinalis*, *Vincetoxicum hirsutum*.

Milan Soukup

***Vaccinium microcarpum* – klikva maloplodá**

nová lokalita C1 druhu

Klikva maloplodá je druhem vrchovištních rašelinišť, na rozdíl od běžnějšího příbuzného druhu *V. oxycoccos* je v České republice s jistotou známa pouze z pohraničních pohoří (Krkonoše, Jizerské hory, Krušné hory, Šumava; Čvančara in Hejný & Slavík 1990). Na Šumavě je známa zejména ze Šumavských plání, část lokalit je ověřena karyologicky (souhrn viz Ekrt in Lepší et al. 2013). Jediný karyologicky ověřený údaj mimo Šumavské pláně pochází ze Splavského rašeliniště u Strážného v Hornovltavské kotlině (Suda & Lysák 2001). Zde uváděný nález na Mrtvém luhu je teprve druhou potvrzenou lokalitou v Hornovltavské kotlině a v současnosti nejniže položenou lokalitou na Šumavě. Existuje i další údaj z Hornovltavské kotliny ze Spáleného luhu (Kučera in Kolektiv 1995–2004), kde je výskyt možný, avšak vzhledem ke snadným záměnám nelze tento údaj bez potvrzení akceptovat.

88g. Hornovltavská kotlina, Dobrá (u Stožce) (7149a): rašeliniště Mrtvý luh, asi 1,5 km jv. od železniční zastávky Dobrá na Šumavě, 48°52'03"N, 13°52'30"E (GPS), 740 m n. m. (not. P. Koutecký et al. 24. 8. 2013; leg. M. Štech & P. Koutecký 24. 8. 2013 CBFS). Ploidní úroveň rostlin byla stanovena metodou průtokové cytometrie, jde o diploidy (na rozdíl od druhu *V. oxycoccos*, který je tetraploidní až hexaploidní). Uvedené souřadnice se vztahují pouze k místu pořízení herbářového dokladu a odběru listů pro průtokovou cytometrii. Druh ale roste hojně v celé centrální části rašeliniště, místy dokonce převažuje nad *V. oxycoccos*. Je až překvapivé, že tento hojný výskyt na dobře známé lokalitě dosud unikál pozornosti.

Petr Koutecký & Milan Štech

***Viscum album* subsp. *album* – jmelí bílé pravé**

nový C4 druh pro fytochorion

Jmelí bílé pravé je v jižní části Čech poměrně vzácným taxonem s nerovnoměrným ostrůvkovitým rozšířením. Více výskytů je známo pouze z Březnického Podbrdsk, Blatenska nebo např. z okolí Hluboké nad Vltavou. V ostatních oblastech je ojedinělé nebo chybí. V Šumavsko-novohradském podhůří je udáváno pouze z Českokrumlovského Předšumaví a ze Strakonických vápenců, v Novohradském podhůří a Blanském lese nebylo doposud zaznamenáno (Grulich in Lepší et al. 2013). Nově objevené lokality jsou pravděpodobně náhodné a ojedinělé výsadky.

37j. Blanský les, Brloh (7051c), Janské Údolí, náletový porost na okraji osady, asi 560 m sev. od křižovatky silnic Rojšín-Brloh-Chvalšiny, 48°54'29,6"N, 14°13'18,8"E (www.mapy.cz), 630 m n. m., jeden exemplář na druhu *Tilia cordata*, asi 15 m vysoko (not. P. Lepší 15. 3. 2014).

37p. Novohradské podhůří, Rejta (7153d): okraj fotbalového hřiště nedaleko autobusové zastávky, 48°49'44,5"N, 14°39'52,9"E (www.mapy.cz), 490 m n. m., jeden exemplář ca 0,75 m v průměru na druhu *Tilia cordata* (leg. M. Lepší, K. Boublík, J. Douda & J. Doudová 31. 12. 2013 CB).

Martin Lepší & Petr Lepší

Poděkování

Děkujeme T. Štechové za určení mechorestů ve snímkách, Správě NP a CHKO Šumava za umožnění průzkumu lokality *Salix myrtilloides* a J. Chrtkovi za determinaci *Hieracium onosmoides*.

Literatura

- Bufková I., Prach K. & Bastl M. (2005): Relationships between vegetation and environment within the montane floodplain of the Upper Vltava River (Šumava National Park, Czech Republic). – *Silva Gabreta* 11(Suppl. 2): 5–76.
- Čelakovský L. (1877): *Prodromus květeny české. III.* – Arch. Přírod. Výzk. Čech, sect. 3a, fasc. 3, pp. 385–676, Praha.
- Čelakovský L. (1883): *Prodromus květeny české. IV.* – Arch. Přírod. Výzk. Čech, sect. 3a, fasc. 4, pp. 677–944, Praha.
- Danihelka J., Chrtek J. jr. & Kaplan Z. (2012): Checklist of vascular plants of the Czech Republic. – *Preslia* 84: 647–811.
- Domin K. (1903): *Zweiter Beitrag zur Kenntniss der Phanerogamenflora von Böhmen.* – S.-B. Königl. Böhm. Ges. Wiss. Prag, cl. math.-natur, 58(1902): 1–52.
- Douda J. (2013): Mokřadní olšiny a vrbiny (*Alnetea glutinosae*). – In: Chytrý M. (ed.), *Vegetace České republiky. Vol. 4. Lesní a křovinná vegetace*, pp. 166–189, Academia, Praha.
- Ehrendorfer F. & Hamann U. (1965): *Vorschläge zu einer floristischen Kartierung von Mitteleuropa.* – Ber. Deutsch. Bot. Ges. 78: 35–50.
- Ekrť L. (2008): Zvonek hadincovitý, pichlavý klenot šumavského Povydí. – *Šumava* 13: 20–21.
- Ekrť L. & Půbal D. (eds) (2008): *Novinky v květeně cévnatých rostlin české Šumavy a přiléhajícího Předšumaví. I.* – *Silva Gabreta* 14: 19–38.
- Ekrť L. & Půbal D. (eds) (2009): *Novinky v květeně cévnatých rostlin české Šumavy a přiléhajícího Předšumaví. II.* – *Silva Gabreta* 15: 173–196.
- Ekrť L. (2012): *Botanický inventarizační průzkum Přírodní rezervace Radost.* – Ms., 36 p. [Depon. in: Správa NP a CHKO Šumava, Vimperk.]
- Ekrť L., Ekrťová E. & Holá E. (2011): *Botanický inventarizační průzkum přírodní památky Židova strouha.* – Ms., 35p. [Depon. in: OŽP Krajský úřad Jihočeského kraje, České Budějovice].
- Hadinec J. & Lustyk P. (eds) (2006): *Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. V.* – *Zprávy Čes. Bot. Společ.* 41: 173–257.
- Hadinec J. & Lustyk P. (eds) (2007): *Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. VI.* – *Zprávy Čes. Bot. Společ.* 42: 247–337.
- Hadinec J. & Lustyk P. (eds) (2011): *Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. IX.* – *Zprávy Čes. Bot. Společ.* 46: 51–160.
- Hadinec J., Lustyk P. & Procházka F. (eds) (2003): *Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. II.* – *Zprávy Čes. Bot. Společ.* 38: 217–288.
- Hadinec J., Lustyk P. & Procházka F. (eds) (2005): *Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. IV.* – *Zprávy Čes. Bot. Společ.* 40: 77–149.
- Hejný S. & Slavík B. (eds) (1988): *Květena České republiky. 1.* – Academia, Praha.
- Hejný S. & Slavík B. (eds) (1990): *Květena České republiky. 2.* – Academia, Praha.
- Hohla M., Kleesadl G. & Melzer H. (2002): *Neues zur Flora der oberösterreichischen Bahnanlagen – mit Einbeziehung einiger Bahnhöfe Bayerns – Fortsetzung.* – *Beitr. Naturk. Oberösterreichs* 11: 507–578.
- Hubený P. (ed.) (2013): *CHKO Šumava. Padesátiletá... – Správa NP a CHKO Šumava, Vimperk*, 224 p.
- Chán V. (ed.) (1999): *Komentovaný červený seznam květeny jižní části Čech.* – *Příroda*, Praha, 16: 1–284.
- Chán V., Lepší M. & Lepší P. (eds) (2006): *Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XII.* – *Sborn. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy* 46: 125–136.
- Chytrý M., Kučera T., Kočí M., Grulich V. & Lustyk P. (eds) (2010): *Katalog biotopů České republiky. Druhé vydání.* – AOPK ČR, Praha, 445 p.

- Jungbauer J. T. (1829): Topographie 100 der im gewöhnlichen Flora seltensten Gewächse um Krummau im Budweiser Kreise, auch solcher, die nur um Krummau sehr selten vorkommen. – In: Opiz P. M., Naturalientausch, 12: 679–692, Prag.
- Kodalíková J. (1963): Rozšíření některých horských druhů v Českém masivu. – Ms., 120 p., 5 diagr., 30 tab. (incl. map.) [Dipl. práce; depon. in: Knih. Kat. Bot. Přírod. Fak. Univ. Karlovy, Praha.]
- Kolektiv [zpracovatelů Květeny Šumavy] (1995–2004): Floristická databáze ke květeně Šumavy. – Ms. [Depon. in: JU, Č. Budějovice (V. Čurn, M. Štech), Správa NP a CHKO Šumava (I. Bufková), AOPK ČR, Praha.]
- Kučera J. & Váňa J. (2005): Seznam a červený seznam mechorostů České republiky (2005). – Příroda, Praha, 23: 1–102.
- Lepší P. (2005): Historické a aktuální rozšíření *Muscari comosum* (L.) Mill. v jižních Čechách. – Sborn. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 45: 71–78.
- Lepší P., Lepší M., Boublík K., Štech M. & Hans V. (eds) (2013): Červená kniha květeny jižní části Čech. – Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, 503 p.
- Marek T. (1910): Květena Českobudějovicka. – Ms., 229 p. [Depon. in: Knih. Jihočes. Muz. v Č. Budějovicích; opis Jihočeská pobočka ČBS.]
- Presl J. S. & Presl C. B. (1819): Flora Čechica. – Prag, 16 + 224 p.
- Procházka F. & Štech M. (2002): Komentovaný černý a červený seznam cévnatých rostlin české Šumavy. – Správa NP a CHKO Šumava & Eko-Agency KOPR, Vimperk.
- Procházka F., Chmelař J. & Koblížek J. (1999): *Salix myrtilloides* L. – In: Čerovský J., Feráková V., Holub J., Maglocký Š. & Procházka F. (eds), Červená kniha ohrožených a vzácných druhů rostlin a živočichů ČR a SR. 5. Vyšší rostliny, p. 323, Příroda, Bratislava.
- Pruner L. & Míka P. (1996): Seznam obcí a jejich částí v České republice s čísly mapových polí pro síťové mapování fauny. – Klapalekiana 32(suppl.): 1–75.
- Pyšek P., Danihelka J., Sádlo J., Chrtek J. jr., Chytrý M., Jarošík V., Kaplan Z., Krahulec F., Moravcová L., Pergl J., Štajerová K. & Tichý L. (2012): Catalogue of alien plants of the Czech Republic (2nd edition): checklist update, taxonomic diversity and invasion patterns. – Preslia 84: 155–255.
- Slavík B. & Štěpánková J. (eds) (2004): Květena České republiky. 7. – Academia, Praha.
- Suda J. & Lysák M. A. (2001): A taxonomic study of the *Vaccinium* sect. *Oxycoccus* (Hill) W. D. J. Koch (*Ericaceae*) in the Czech Republic and adjacent territories. – Folia Geobot. 36: 303–320.
- Šourek J. (1969): Květena Krkonoš. – Academia, Praha.
- Štěpánková J. (ed.) (2010): Květena České republiky. 8. – Academia, Praha.
- Štěpánková J. & Kaplan Z. (2000): *Galium* L. – svízel. – In: Slavík B. (ed.), Květena České republiky 6: 122–156, Academia, Praha.
- Štursa J., Kwiatkowski P., Harčarik J., Zahradníková J. & Krahulec F. (2009): Černý a červený seznam cévnatých rostlin Krkonoš. – Opera Corcontica 46: 67–104.
- Vaněček J. (1969): Květena Horažďovicka. – KSSPPOP, Plzeň, 272 p.
- Vozárová M. & Sutorý K. (2001): Index herbariorum Reipublicae bohemicae et Reipublicae slovacae. – Zprávy Čes. Bot. Společ. 36(suppl. 2001/1): 1–95, Bull. Slov. Bot. Spoloč. 23(suppl. 7): 1–95.
- Westhoff V. & van der Maarel E. (1973): The Braun-Blanquet approach. – In: Whittaker R. H. (ed.), Ordination and classification of communities, Handbook of vegetation science, 5, pp. 619–726, Dr. W. Junk b.v.-Publishers, The Hague.

Adresy autorů dílčích komentářů:

Jan Blahovec, Melantrichova 2000, CZ – 251 01 Říčany, e-mail: jan.blahovec@centrum.cz

Vít Grulich, Masarykova univerzita, Přírodovědecká fakulta, Ústav botaniky a zoologie, Kotlářská 2, CZ – 602 00 Brno, e-mail: grulich@sci.muni.cz

Jindřich Chrtek, Botanický ústav AV ČR, Zámek 1, CZ – 252 43 Průhonice, e-mail: jindrich.chrtek@ibot.cas.cz

Jana Janáková, Správa CHKO Blanský les a KS České Budějovice, Vyšný 59, CZ – 381 01 Český Krumlov, e-mail: jana.janakova@seznam.cz

Alena Jírová, Správa CHKO Blanský les a KS České Budějovice, Vyšný 59, CZ – 381 01 Český Krumlov, e-mail: cralenka@yahoo.co.uk

Filip Kolář, Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, Katedra botaniky, Benátská 2, CZ – 128 01 Praha 2, e-mail: filip.kolar@gmail.com

Jan Kolář, Česká zemědělská univerzita v Praze, Fakulta životního prostředí, Katedra aplikované ekologie, Kamýcká 129, Praha 6 – Suchbátka, CZ – 165 21, e-mail: kolarj@fzp.czu.cz

Petr Koutecký, Jihočeská univerzita, Přírodovědecká fakulta, katedra botaniky, Branišovská 31, CZ – 370 05 České Budějovice, e-mail: kouta@prf.jcu.cz

Radim Paulič, Nábřeží 83, CZ – 386 02 Strakonice, e-mail: radim.paulic@seznam.cz

David Půbal, Správa NP a CHKO Šumava, 1. máje 260, CZ – 385 01 Vimperk, e-mail: pubal@post.cz

Milan Soukup, Heřmaň 105, CZ – 398 11 Protivín, e-mail: milan.s.herman@seznam.cz

Milan Štech, Jihočeská univerzita, Přírodovědecká fakulta, katedra botaniky, Branišovská 31, CZ – 370 05 České Budějovice, e-mail: stech@prf.jcu.cz

Alena Vydrová, AOPK ČR, Správa CHKO Třeboňsko, Valy 121, CZ – 379 01 Třeboň, e-mail: vydrova@najihu.cz

Došlo: 28. 2. 2014

Přijato: 5. 6. 2014

Obr. 5 – Záznam z fotopasti (SG-007 infrared wildlife trail camera) nainstalované v jihovýchodním cípu rybníka v rozvolněném porostu orobince úzkolistého. Husy velké navštěvují porosty v noci a spásají výhonky (© R. Svidenský, 13. 9. 2013).

Fig. 5 – Record from a SG-007 infrared wildlife trail camera installed in a sparse stand of *Typha angustifolia* at the south-eastern corner of the fishpond. Greylag geese (*Anser anser*) visit the stand at night and feed on the shoots (© R. Svidenský, 13. 9. 2013).

Obr. 1 – *Montia arvensis*, Třeboňská pánev, Řípec, podél plotu na písčité půdě u tělesa dálnice (foto J. Blahovec 2013).

Fig. 1 – *Montia arvensis*, Třeboňská pánev basin, Řípec, on sandy soil nearby D3 highway (photo by J. Blahovec 2013).

Obr. 4 – *Pyrola rotundifolia* subsp. *rotundifolia*, Blanský les, Janské údolí, okraj lesa (foto J. Janáková 2012).

Fig. 4 – *Pyrola rotundifolia* subsp. *rotundifolia*, Blanský les forest, Janské údolí village, forest margin (photo by J. Janáková 2012).

Obr. 2 – *Juncus alpinoarticulatus*, Blanský les, Chvalšiny, prameniště v pastvině (foto J. Janáková 2013).

Fig. 2 – *Juncus alpinoarticulatus*, Blanský les forest, Chvalšiny village, spring in pasture (photo by J. Janáková 2013).

Obr. 5 – *Sagina apetala* subsp. *apetala*, Třeboňská pánev, Staňkov, severozápadní břeh Staňkovského rybníka (foto A. Jírová 2012).

Fig. 5 – *Sagina apetala* subsp. *apetala*, Třeboňská pánev basin, Staňkov, the northwestern bank of Staňkovský rybník pond (photo by A. Jírová 2012).

Obr. 3 – *Muscari comosum*, Novohradské podhůří, Doubravice, mez při silnici v obci (foto A. Jírová 2012).

Fig. 3 – *Muscari comosum*, Novohradské podhůří, Doubravice, edge of Arrhenatherum meadow (photo by A. Jírová 2012).

Obr. 6 – Biotop *Salix myrtilloides* nedaleko Chlumu na Šumavě (foto P. Koutecký 2013).
Fig. 6 – Habitat of *Salix myrtilloides* near Chlum in Šumava Mts (photo by P. Koutecký 2013).

Obr. 7 – Větev *Salix myrtilloides* nedaleko Chlumu na Šumavě (foto M. Štech 2013).
Fig. 7 – Twig of *Salix myrtilloides* near Chlum in Šumava Mts (photo by M. Štech 2013).